

ДІЛО

Видавниця Спілка „Діло“

„Українська“ відозва до Холмщани — польського міністру

Львів, 13 цвітня 1918.

Напаз вже мали ми народу говорити про те, що усім дорогим Полякам стараються прислати для себе Холмщину, як в одній сторіні можливими способами насаджують там вільнощі, з другої — як страшно тероризують таємне українське населене. Тепер може відати один факт більше сеї злочинної польської роботи. У всіх польських дневниках рівночасно появилася відозва, яку ніби „тисячі промірників“ розкидають українські агіатори в Холмщині. Відозва подана в польській мові. — в перекладі зглятає так:

Брати Холмщани! Наційов чес справедливості і визволення вашого з неволі і гнету. Всіх хризів українського народу Холмщани пристановлені нарешті завдяки справедливості і самоозначеню вародів через щедру руку зятьїв з нашою царством німецького і австро-угорського!

Холмщани! Пора вам не слухати балагушта панів і ксьондзів. Се вони в вас зробили, хоч тут здавна була Україна. Польська інтрига безконтактно працює над тим, щоб в вас вирвати серце і душу українську. Каже вони платити на школи, котрі перероблюють вас в Поляків, через що ви маєте від забули говорити і читати в українській мові. Але се муєть змінити ся. І остатній хіба раз розмовляти з вами, уживаючи мови наших країдитељів Поляків. Підійті за нами, як ми принесемо до вас нашу справедливість. Не буде тут землі і панської, ні хлопської. Земля буде ася громадська, правительства, а по справедливості будуть трикати всі раз ліпше, раз гірше, а наша українська Рада в Київ річно буде називати. Не покривамо ані вас, селяни католики, котрі у нас лишите ся, ані вас братя жиди. Всі по рівному право до громадської землі дістанете.

Наша Рада в Київ і про облекшене тягарю відмала. Не буде платник шлюбів у ксьондзе, а то хоче, у нашого українського війта даром дістане. Скінчить ся пановане польських ксьондзів, але тільки тоді, як не дасте свої підписі проти України, до когтих воїнів будуть намовляти.

Не слухайте польських панів та ксьондзів, котрі вас бунтують проти Німців і Австрійців, що нам Україну будують і вас, братя Холмщани, до України прилучують. Тевер Німці роблять в нас Коваль українське військо. Нехай всі братя Холмщани, котрим ідути війскові літа, зголосують ся да жандармських постів, щоби їх заміни до українського війська.

Не пора Лялан служити!

Український Союз Визволення Холмщини. Вже на перший погляд вражає безглуздий сміх і нескладна форма сей „українську відозву“. Хто прочитає сей документ в польській бригаді, міг замітити що одно, — дивовижну мову, так стилістичні виїзди, яких не знайдеш у Нікії граматиці. Коли читати ся близьше, бачимо, що писав се ктось, що умів добре від польським (і то кривавцьким діялктом), але старає ся писати все і примішуває якісь небуді слова і фрази, щоби зробити свою мову до можности не польською. В якій цілі? На се вказує сміх відозви.

Про мікій „Український Союз Визволення Холмщини“ ми дотепер не чули. Але уявім собі, що такий „Союз“ завязався і що він справив відозву до Холмщини. Який може бути сміх таєї відозви? Очевидно такий, що відповіді би теперішній ідеодотої українських партій були би спасі української держави. Про цю відозву, розрекламовану польськими газетами, съоговору не можна, — автор відозви не знає українських клічів, ані не хотів при-

РЕДАКЦІЯ

І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Рівн. 10., Н. пев.

Кonto почт. № 26.726.

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Число телефону 563.

Рукописів
рекомендують не експлуатувати.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині

із січня 10.— К.

травень 15.— *

серпень 20.— *

вересень 30.— *

жовтень 44.— *

в Німеччині:

лютий 23.— М.

квітень 30.— *

за зміну листопад 80.—

Ціна відозви:

Ради земської, дипломатичні
1. Рік, з північним з'єднанням
або з південно-західним
з 2. Р. Німеччина 2. Р. Січеславська
західна земля відповідно. Останні
з'єднання відповідно.

Одна прикладна комп'юти
у Львові 16 с.
на пропілці 20 с.

Начальний редактор: Д-р. Бендер Панайо.

гус на як найбільше поширені серед нашого селянства. Наш хлоп не піде за тими, що бажають його землю конфіскувати на річ держави так само як панску і призначати до неї право живів. Не піде також за тим, хто обіює кому знесені церковних шлюблів».

Чи тут не досить виразно піднесені причини, для яких та відозва є так мила Полякам? Се ті самі причини, для которых ми сей документ мусимо вважати прямо польською роботою.

Дальше „Dziennik narodowy“ пускає ся на легку денунціацію на Українца (бож се Українці є авторами відозви) і питає, чи такі відозви можна толерувати в Австро-і Німеччині? Ясна річ, що благородному польському публіцистозні дуже важить на тім, щоби викликати якісні репресії зі сторони окупантів власті на нещасних холмських Українців, до котрих адресовано такі „більшевицькі“ вітання!

Бачили ми вже ріжного рода оружі, яким Поляки нас поборювали,

Нота українського правління в справі Бесарабії.

(Вольф) Берлін, 12. цвітня 1918.

Президент народніх міністрів України вислав до королівсько-румунського правління таку ноту:

„Отаки даю честь заявити, що Рада Народних Міністрів Української Народової Республіки взяла конечним зодати королівсько-румунському правительству отсе до відома: Українське правительство приязнує до будучини Бесарабії, граничної області Української Народової Республіки, як найбільшу вагу. Хоча обидвох домініонів изордів, українського і молдавського, є з собою поспілтувані, однак не підлягає ніякому сумніву, що в північні часті бесарабської області живуть по найбільшій часті Українці, а південні часті мають Українці по крайній мірі релігійну більшість і в сей спосіб творить Бесарабія в огляді на її етнографічне, економічне і політиче поділжене неподільну цілість з областю українського народу. Українське правительство, яке опановує значну частину Чорного моря, в якого західній часті лежить такий важливий торговельний центр як Одеса, залучене в цілою південною Бесарабією, стоїть на тім становищі, що кожда зміна колишньої російсько-румунської границі, в першій мірі її північній і південній часті, загрожує сильно політичним і економічним інтересам української Республіки. З огляду на се, що значна частина Бесарабії є занята румунськими військами й що питанє про дальнюшу приналежність Бесарабії можна зробити предметом обговорення при мирних переговорах в Букарешті, українське правительство вважає такі наради і рішення в сій справі можливим тільки при співучасті і згоді заступників Української Народової Республіки.

Президент Народного Міністерства і міністер для заграничних справ: Голубович в. р.

Договір о доставку вбіжка в Україні до осередник держав підписанний в Київі.

Львів, 13. цвітня 1918.

Як доносять з Київа, ві второк, 9. с. м. в полуночі українські, австро-угорські війська земської делегати підписали договір про доставку 60 мільйонів пудів (1 пуд 16:40 кг.; 60 мільйонів пудів — 20 мільйонів сотнарів) вбіжка, стручкових овочів, пасіч і олійних ростин. Для перевезення сей доставки Німеччина й Австро-Угорщина заложили в Київ купецьку господарську центральну. Вона через своїх комісіонерів буде забирати

„Dziennik narodowy“, що здає ся перший пустив курс ту „відозву“, в ч. 78 в 7. цвітня пише отверто:

„Се документ незвичайно цінний і заслу-

кої помочі, на котрі явилося значне число учасників. В сей спосіб вперше від вибуху підіймалося учительство, щоб обговорити справу дивнення в замісниці окружного Відділу. По отворенню ходин головою Товариства В. Народженком, виявилася на ріжні теми широка дискусія, вислідом якої було се, що рішено в сім році закодами українського учительства відсвяткувати вечірній в честь Тараса Шевченка. Дальше рішено основати окружну бібліотеку і на цю честь присутні сейчас зложили 181 К., а надто багато товаришів (шок) обіцяло жертвувати книжки на засновок бібліотеки. Словом видно було значне зацікавлення до справ Відділу. Слідуєт сходини відбудуться ся дні 1. має. Відіде сподіваєт ся, що в тім дні не бракне нікого також в Журавеньшині і Миколаївщині, і всі як один муж втургують ся в своїм стажовим таємництвом, щоб своєю участю поперти змагання Відділу, а діяльністю причинити ся до розвою окружного Відділу.

— Стартений. Під днем 30. марта 1918 р. до Ч. 29.737/18 оголосився конкурс Відділу конкурса на стенді. Реченець вношена подань до 30. с. к. Звертаємо на се увагу упраз наших шкіл, котрим часто забувають прислати конкурси до оголошення. Коли як котрій упраз не прислано, нечай замініть їх на краївського Відділу.

— На фонд Українського Національного музею у Львові зложили в Земельному Банку Гіпотечнім: д-р І. Свенцицький, д-р Е. Гоїздерський, епископ д-р І. Бодян по 100 корт, о. В. Жолдак 400 К.— Складайте на фонд У. Н. М!

Нові книжки і видання.

І. Котляревський. Відгівка Еніда. Переzug першого позного видання з 1842 р. З перекладом В. Шурата. Накладом Книгарії НАУМОГО Товариства ім. Шевченка. У Львові, 1918. З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка. Стор. 228.

Календарі для Січових Стрільців і жовнірів-Українців. 1918. Видане Українського Жіночого Комітету помочі для ранених у Відділі. Стор. 160.

Драгоманівська бібліотека. Ч. 1. Гайдік Вебер. «Російська революція та європейський пролетаріат». Накладом В. Огоновського. Львів, 1918. Ст. 39. Мамо виное нове видавничі таємних наймоднощіших, котре покладає собі за ціль (гл. замітку на ст. 39), дати нашій молоді жіже соціалістичне пізнання "І міцні наукові основи". На жаль, в першій брошурі видно, що організація, котра покладає собі таке завдане, не підготовила до него. Біо інакше була б або не вживала драгоманівські фірми, або маття: «Нехай живе інтернаціональна революція соціал-демократія». Драгоманів в соціал-демократію має дуже мало спільного, що рішучо обовязані знати ті, котрі беруть ся давати іншим "і міцні наукові основи". Переклад тяжкої, а місцями такий, що хто не знає оригіналу, той не зрозуміє, о що ходить. Прим. «В західній І середній Європі відбулося підбурювання народу», бо се могло би помогти ворогам країни, заключити замковий мир з бужулею. Так переведено німецьке *Burgfrieden* без нікого пояснення! Таких місць є більше. (О. К.)

СЛОВОВІСТКИ.

Неділя, 14. квітня 1918.

Нійт: греко-кат.: 4 Н. П. Марк; — римо-кат.: 2 Н. в. Вс.

Завтра: греко-кат.: Тата: сп. — римо-кат.: Ліддін.

Позавтра: греко-кат.: Косій: вчм. — римо-кат.: Лембус: в.

Читальня "Просвіти" на гроцькій парижі: пл. св. Юра ч. 5. уладжус 14. авітні с. р. в неділю, о год. 10 до 6. в музичний сали (в кампульші подію) власними силами святочники почір музично декіяництвій в честь відродження України і роковини смерті Тараса Шевченка. Вступне слово виголосить Вл. о. д-р. Т. Лежонубський, закінчене Вл. п. проф. д-р. Гординський, упразу корів обявив Вл. п. І. Білоківський, сольо на візиті відіграє Вл. п. І. Туркевич. На той вечір запрошєт с Відділом читальні осу Українські Громади в Львові та інші читальні. Вступ на салю за блестками. Добровільні датки на школу Гриченка з подякою приймають, — За Вікія: о. Шмітковський говів, Білоківський секретар.

Відповідає за редакцію д-р ВАСИЛЬ ПАНЕНКО.

1. Українська Технічна Комісія відбудови краю, котрою є такі гости, "Станіслав Годолдар" у Львові вул. Заморова ч. 20 удає всіх зважені що до набудовані краю, передавати однаку зовнішнім шкілам, виконую всячі зважені, що погані, проекти. Я відмінно на будинки побудовані, позаважати, перехіді та ін. Бюро Комісії отворене щоденно по пів. між 3-6. 4-4

Кореспондентів
Бухальтера і Панну
шіні по можності стигографії
"Спілка українських корпоратів Галичини"
Львів, вул. Підзамче ч. 7.
До аглошено треба долучити опис, затвердити
після східства та внести подане по рокам
особисто.

Артист-графічне Завдання № 100
у Львові, вул. Сапєги ч. 10.
виконує прокарти, карти, рисунки, фотографії, які
консерваторії, пам'ятки по угорських, тощо

Рутинований адвокат

глядає від 1. липня суботу
відповідно спілки в другим та
ришом або міста для отворені
самостійної канцелярії.

Услівія і дописи до амбі
страції "Дла" під "рутинов
ний адвокат".

"JERRY" Сільськ
е обм. пар. Американські
урядження
бюрові
Центральний
Філіал
Філіал
Санкт-Петербург

Відповідь товариству "УГРОВІСТЬ" № 870 А. в. 10
Наши найменіші, підприємства: Діти Кошелькові
штучні: Олена Кульчицька
Діти: Івана: Івана жінка жінка панів — тої
їх, 14 ілюстр.

Богдан Миро — від діти, 14 ілюстр.
Лисиця і вівця — нал. бак, 14 ілюстр.
Котик і Панник — нал. бак, 14 ілюстр.
Два брати — катанська, чор. бак, 14 ілюстр.
Цар Лев — нал. бак, 30 ілюстр.
Пойнь — китайська нал. хах, 14 ілюстр.
Гостідар і вівця — нал. бак, 14 ілюстр.
Півестя вівця — нал. бак, 14 ілюстр.
Сонячка і когут — нал. бак, 14 ілюстр.
Пре морського цвяха й його дівчат — ілюстр. 22 ілюстр.

Пасинський жайнський, сухинечі, ілю
токудиї смоки, цвяці — нал. юв. 22 ілюстр.

Пре більшого парубка й церану — нал. юв.
ілюстр. 22 ілюстр.

Замовляти можна тільки з КИЇВА
НАУК. ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА, у Львові, та
— При більших замовленнях 15%, зняті...

РУСЬКА ШАДНИЦЯ в ПЕРЕВІШІ,

вулиця Коцюбинського ч. 3

Призначена за величезну шадну магазину
в годинах курдюків. Відкрита після
34% починаючи з квітня наступного року
з часом від походного до кінця наступного

ВІЛАДКИ в "Руські Шадні" можна
дати особисто в кінді товарищі, звичаї дру
жав, грошей, які дірюмії Шадні з кінцем від
доставляє, і в фіях багато містко-городського
результату "Руські Шадні".

Ульяновські: відповідь на злиті
рівненські звітні зважені речі з часом
10-45 днів, звідки можна зробити від
такий ефект, що не скончиться. Скоріше
загарнити, і скончиться скоро.

Последічні з містко-городського
Вільяма Завадського курдюків в Кримі.

Великих інформацій і другіх зліті
Руської Шадні з від. Курдюків. Курдюків
1 пов. щодені більші 1000 кг, звичаї
9-10 год, кінці курдюків і курдюків
від 9-11 год, кінці курдюків і курдюків

шеп. 5-14, відповідно "Руські Шадні" з
твірдженого через ч. 1 курдюків зважені
справ відкриті відповідно "Руські Шадні" з
ремінії відкриті щодені з відкритими
ділянками і т. п. кашти, звідки до твої Роман
ділянка" публікує обещану.

З друкарні "Діла" Львів, Ринок ч. 10

Рутинованого помічника або помічницю

праймре зараз
Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка
у Львові, Ринок ч. 10.

Платня після умови (більша як де їде).
II, 1-3